

## ฐานข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

ข้อมูลเกี่ยวกับมัสยิด / สุเหร่า ในเขตพื้นที่ตำบลปูลอง อำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา

### ๑.มัสยิด ๕ แห่งได้แก่

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| -หมู่ที่ ๑. บ้านโหนด       | มัสยิดมากอมิลกียามิลดิน        |
| -หมู่ที่ ๑. บ้านโหนด       | มัสยิดดารุลอิสซาน              |
| -หมู่ที่ ๒. บ้านปูลอง      | มัสยิดอัครอวียะห์              |
| -หมู่ที่ ๓. บ้านตะโล๊ะปานะ | มัสยิดดารุสลาม                 |
| -หมู่ที่ ๔. บ้านลูโป๊ะกาโล | มัสยิดอัลอับาดาดุลอิสลามมียะห์ |

### ๒.สุเหร่า ๘ แห่งได้แก่

|                            |                    |
|----------------------------|--------------------|
| -หมู่ที่ ๑.บ้านโหนด        | สุเหร่าบูเกะดาตู   |
| -หมู่ที่ ๑.บ้านโหนด        | สุเหร่าราดู        |
| -หมู่ที่ ๑.บ้านโหนด        | สุเหร่าปาแดรู      |
| -หมู่ที่ ๑. บ้านโหนด       | สุเหร่าบือญา       |
| -หมู่ที่ ๑. บ้านโหนด       | สุเหร่าปอนะมะฮือซอ |
| -หมู่ที่ ๒. บ้านปูลอง      | สุเหร่าตะละลาย     |
| -หมู่ที่ ๓. บ้านตะโล๊ะปานะ | สุเหร่าตะโล๊ะปานะ  |
| -หมู่ที่ ๔. บ้านลูโป๊ะกาโล | สุเหร่าตือลาขอตีโม |

ข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรม/ประเพณี

| ลำดับ<br>ที่ | ประเพณี/วัฒนธรรม                                                   | ประวัติความเป็นมา/<br>ความสำคัญ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | ช่วงเวลา                                                         | สถานที่ปฏิบัติ                  |
|--------------|--------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|---------------------------------|
| ๑            | ส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณี<br>ตำบลบุโรวัง เทศไทรงศ์ราชน<br>( เมาลิต ) | <p><b>เมาลิต หรือ เมาลูด</b> คำว่า ”เมาลิต ” โดยภาษาแล้วแปลว่า การเกิด แต่คำนี้ได้ถูกนำมาใช้เพื่อหมายถึง การเฉลิมฉลองเนื่องในโอกาสวันครบรอบวันเกิดของคนใดคนหนึ่งเป็นการเฉพาะ เช่น วันคล้ายวันเกิดของท่านปมูฮัมหมัดซึ่งตรงกับวันที่ ๑๒ เดือนเราะบือลเอาวัล ตามปีปฏิทินจันทรคติของอิสลาม การจัดงานเฉลิมฉลองเนื่องในวันคล้ายวันเกิดของท่านปมูฮัมหมัดไม่เคยมีขึ้นในสมัยที่ท่านยังมีชีวิตอยู่ และก็ไม่มีหลักฐานว่าบรรดาสาวกของท่านเคยจัดงานเฉลิมฉลองเนื่องในโอกาสนี้ จนกระทั่งมาถึงสมัยราชวงศ์ฟาฏิมียะซึ่งรุ่งเรืองอยู่ในอียิปต์ระหว่าง ฮ.ศ. ๔๘๗-๕๑๕ หรือ ค.ศ. ๑๐๙๕-๑๑๖๑ งานเมาลิตนปีจึงได้เกิดขึ้น และมีใช้แต่เฉพาะเมาลิตนปีเท่านั้น แต่ยังมีเมาลิตสำหรับอะลีและฟาฏิมะห์ ดังนั้นการจัดงานเมาลิตในช่วงเวลานี้จึงเป็นงานใหญ่โตประจำปีที่ต้องมีการเตรียมตัวกันเป็นเวลาหลายวัน</p> | ตรงกับวันที่ ๑๒ เดือนเราะบือลเอาวัล ตามปีปฏิทินจันทรคติของอิสลาม | -มัสยิด/สุเหร่า<br>ในเขตพื้นที่ |

| ลำดับ<br>ที่ | ประเพณี/วัฒนธรรม | ประวัติความเป็นมา/<br>ความสำคัญ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | ช่วงเวลา                                             | สถานที่ปฏิบัติ                  |
|--------------|------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|---------------------------------|
| ๒            | วันอาซูรอ        | <p>“อาซูรอ” เป็นชื่อของวันที่ ๑๐ เดือนมุฮัรรอม เดิมมีตำนานเล่าสืบทอดกันมาโดยไม่มีหลักฐานแน่ชัดว่าวันอาซูรอเป็นวันที่นบีฮุสลงมาจากเรือหลังจากน้ำท่วมโลกครั้งใหญ่ได้ตกลงเมื่อท่านลงจากเรือแล้ว ท่านได้เอาเมล็ดพืชและเมล็ดข้าวที่นำติดเรือมาหุงเข้าด้วยกันเพื่อเลี้ยงคนที่ติดตามมากับท่าน ดังนั้นเมื่อมาถึงวันนี้ชุมชนมุสลิมบางแห่งจึงได้จัดงานเฉลิมฉลองเพื่อรำลึกถึงเหตุการณ์ดังกล่าวด้วยการเอาข้าว ถั่ว งา และผลไม้บางชนิดมากวนเป็นอาหาร และแจกจ่ายให้แก่เพื่อนบ้านและคนยากจน ปัจจุบันประเพณีนี้เกือบไม่มีให้เห็นแล้ว</p> | วันที่ ๑๐ เดือนมุฮัรรอม ตามปีปฏิทินจันทรคติของอิสลาม | -มัสยิด/สุเหร่า<br>ในเขตพื้นที่ |

| ลำดับ<br>ที่ | ประเพณี/วัฒนธรรม   | ประวัติความเป็นมา/<br>ความสำคัญ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | ช่วงเวลา                                                                                                  | สถานที่ปฏิบัติ                  |
|--------------|--------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|
| ๓            | ฮารีรายออีดิลฟิตรี | เทศกาลเฉลิมฉลองการสิ้นสุด<br>การถือศีลอดในเดือนเราะ<br>มะฎอนของมุสลิม ดังนั้นวัน<br>อีดิลฟิตรี จึงตรงกับวันที่ ๑<br>ของเดือนเซาวาล ซึ่งเป็นเดือน<br>ถัดไปจากเดือนเราะมะฎอนตาม<br>ปฏิทินทางจันทรคติของอิสลาม<br>ในวันอีดิลฟิตรี มุสลิมจะเริ่ม<br>การเฉลิมฉลองด้วยการชำระล้าง<br>ร่างกายให้สะอาดและสวมใส่<br>เสื้อผ้าชุดใหม่หรือชุดที่ดีที่สุด<br>เพื่อไปร่วมประกาศความยิ่งใหญ่<br>ของอัลลอฮ์และนมาซรวมกันที่<br>มัสยิดในตอนเช้าหลังจากนมาซ<br>เสร็จแล้วก็ฟังคุฏบะฮ์ ( ปาฐกถา<br>ธรรม ) จากผู้ทรงคุณวุฒิเสร็จ<br>แล้วต่างคนก็ต่างขอยกยและให้<br>อภัยซึ่งกัน และกันหลังจากนั้นก็<br>จะแยกย้ายกันไปเยี่ยมเยียนพ่อแม่<br>ญาติพี่น้องและสังสรรค์รื่นเริง<br>กันในขอบเขตของศาสนา ใน<br>วันนี้จะมีการกล่าวคำอวยพรกัน | ๑ ของเดือนเซา<br>วาล ซึ่งเป็นเดือน<br>ถัดไปจากเดือน<br>เราะมะฎอนตาม<br>ปฏิทินทาง<br>จันทรคติของ<br>อิสลาม | -มัสยิด/สุเหร่า<br>ในเขตพื้นที่ |

| ลำดับ<br>ที่ | ประเพณี/วัฒนธรรม  | ประวัติความเป็นมา/<br>ความสำคัญ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | ช่วงเวลา                                                     | สถานที่ปฏิบัติ                   |
|--------------|-------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|----------------------------------|
| ๔            | ฮารีรายออีดิลอฎฮา | ประเพณีฮารีรายออีดิลอฎฮาหรือเทศกาลเฉลิมฉลองของมุสลิมเนื่องในโอกาสที่ญาติพี่น้องชาวมุสลิมส่วนหนึ่งจากทุกทั่วมุมโลกได้มีโอกาสไปประกอบพิธีฮัจญ์ที่นครเมกกะประเทศซาอุดีอาระเบีย วันอีดิลอฎฮาจะตรงกับวันที่ ๑๐ เดือนซุลฮิจญะฮ์ ซึ่งเป็นวันถัดไปจากวันที่ ๙ อันเป็นวันที่ผู้ประกอบพิธีฮัจญ์จะต้องไปพักผ่อนร่วมกันเพื่อขอพรต่ออัลลอฮ์ที่ทุ่งอารอฟะฮ์ การเฉลิมฉลองเทศกาลอีดิลอฎฮาจะคล้ายกับการเฉลิมฉลองเทศกาลอีดิลอฎฮา แต่จะมีกิจกรรมทางศาสนาเพิ่มเติมขึ้นมาอีกอย่างหนึ่ง นั่นคือ การเชือดสัตว์พลี หรือเรียกว่าการทำรูกบานหลังจากเสร็จการนมาซและการฟังคุฏบะฮ์ในตอนเช้า ทั้งนี้เพื่อจะนำเอาเนื้อสัตว์ที่ถูกเชือดมาแจกจ่ายทำเป็นอาหารเข้ากินกัน ดังนั้น การนมาซในวันอีดิลอฎฮาของคนมุสลิมในยุคต้นหรือแม้แต่ในยุคปัจจุบันโดยเฉพาะในประเทศไทยอาหรับมักจะทำกันในเวลาเช้าหลังจากดวงอาทิตย์พ้นขอบฟ้าขึ้นมาได้ไม่นาน | ตรงกับวันที่ ๑๐ เดือนซุลฮิจญะฮ์ตามปฏิทินทางจันทรคติของอิสลาม | - มัสยิด/สุเหร่า<br>ในเขตพื้นที่ |

## ฐานข้อมูลกลุ่มอาชีพและภูมิปัญญาท้องถิ่น

### ด้านการเกษตร

| ที่ | ชื่อของภูมิปัญญา            | ชื่อของเจ้าของภูมิปัญญา | ที่อยู่  |
|-----|-----------------------------|-------------------------|----------|
| ๑   | เพาะปลูก ขยายพันธุ์ไม้      | นายมุฮัมมะ มะละ         | ๗/๒ ม.๒  |
| ๒   | ปราชญ์ชาวบ้าน               | นายการิม อะไย           | ๒๙/๑ ม.๒ |
| ๓   | เลี้ยงสัตว์                 | นายรอแม มะดีเยาะ        | ๒๖/๑ ม.๓ |
| ๔   | เพาะปลูก ขยายพันธุ์ ปลูกป่า | นายแวกาจิ อาแยกาจิ      | ๓๖/๑ ม.๔ |

### ด้านหัตถกรรม สิ่งประดิษฐ์ และการแปรรูปผลิตภัณฑ์

| ที่ | ชื่อของภูมิปัญญา              | ชื่อของเจ้าของภูมิปัญญา | ที่อยู่  |
|-----|-------------------------------|-------------------------|----------|
| ๑   | ทำกระดัง , กระต่ายชุดมะพร้าว  | นายเซ็ง สะแต            | ๔๒/๓ ม.๑ |
| ๒   | ที่วางคัมภีร์อัลกรุอ่าน       | นายสะอารี มาปะ          | ๑๖ ม.๑   |
| ๓   | ชุดที่นอน                     | นางรอพีสะห์ มาลาเซ็ง    | ๔๒/๓ ม.๒ |
| ๔   | เครื่องมือจับสัตว์น้ำ         | นายอิบรอเฮม เซะแง       | ๑๔ ม.๒   |
| ๕   | ช่างไม้                       | นายต่อละ เจะหะ          | ๓/๑ ม.๓  |
| ๖   | สานขัดตะ , เครื่องจับสัตว์น้ำ | นายอูมา ดาราแม          | ๒๔/๑ ม.๔ |
| ๗   | ชุดที่นอน                     | นางบานูง อาแยกือจิ      | ๔๒/๓ ม.๔ |

### ด้านอาหาร เครื่องดื่ม สมุนไพรและยารักษาโรค

| ที่ | ชื่อของภูมิปัญญา     | ชื่อของเจ้าของภูมิปัญญา | ที่อยู่  |
|-----|----------------------|-------------------------|----------|
| ๑   | การทำอาหาร/ถนอมอาหาร | นายการิม อะไย           | ๒๙/๑ ม.๒ |
| ๒   | หมอแผนโบราณ          | นางเมกรือซง อาเราะ      | ๕๖ ม.๓   |
| ๓   | หมอตำแย              | นางสีเมาะ มือละ         | ๓๔ ม.๔   |

## ฐานข้อมูลกลุ่มอาชีพและภูมิปัญญาท้องถิ่น

### ด้านศาสนา วัฒนธรรม

| ที่ | ชื่อของภูมิปัญญา              | ชื่อของเจ้าของภูมิปัญญา  | ที่อยู่  |
|-----|-------------------------------|--------------------------|----------|
| ๑   | มีความรู้ด้านพิธีกรรมทางศาสนา | นายต่อเลาะ เปาะอีแตดาโอะ | ๑๔ ม.๒   |
| ๒   | มีความรู้ด้านพิธีกรรมทางศาสนา | นายดาโอะ แนนะ            | ๔๕ ม.๓   |
| ๓   | สอนกฎหมายอิสลาม               | นายต่อปา วาโด            | ๕๒/๑ ม.๓ |
| ๔   | สอนอ่านอัลกรุอ่าน             | นายอาแว บากา             | ๓๑/๑ ม.๔ |
| ๕   | สอนอ่านอัลกรุอ่าน             | นางเจ๊ะหมีะ สาเมาะ       | ๕๗ ม.๔   |